

ISSN 0235 – 3490

АРХЕОЛОГІЯ

ПУБЛІКАЦІЇ АРХЕОЛОГІЧНИХ
МАТЕРІАЛІВ

НОВІ ВІДКРИТТЯ
І ЗНАХІДКИ

СТАТТІ

РЕЦЕНЗІЇ

ХРОНІКА

ПАМ'ЯТЬ

АРХЕОЛОГІЇ

ДИСКУСІЇ

АРХЕОЛОГІЯ

ЗА РУБЕЖЕМ

ОХОРОНА ПАМ'ЯТОК

АРХЕОЛОГІЇ

4 • 2000

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежом, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38

П. П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В. Д. БАРАН, К. П. БУНЯТЯН, І. С. ВІНОКУР,
М. І. ГЛАДКИХ, А. Л. ЗАЛІЗНЯК,

В. М. ЗУБАР (відповідальний секретар),

С. Д. КРИЖИЦЬКИЙ (заступник головного
редактора), В. К. МІХЕЄВ, О. П. МОЦЯ,

В. Ю. МУРЗИН, В. В. ОТРОЩЕНКО,

В. Н. СТАНКО, Р. В. ТЕРПИДОВСЬКИЙ,

Г. М. ТОЩЕВ, В. М. ЦИГИЛИК,

Є. В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу

Художній редактор
к. іст. наук *М. М. Ієвлев*

Технічний редактор
Т. М. Шендерович

Комп'ютерна верстка
О. О. Канигіної

Здано до набору 25.10.2000. Підписано до
друку 04.12.2000. Формат 70×108/16. Папір
офсетний № 1. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.
Ум.-друк. арк. 13,65. Обл.-вид. арк. 15,23.
Тираж 650 прим. Зам. 516.

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруку-
вано Спеціалізованою друкарнею наукових жур-
налів при Президії НАН України, 01004 Київ,
вул. Терещенківська, 4

АРХЕОЛОГІЯ

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.
ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 4 • 2000

ЗМІСТ

Статті

- ЛИТВИНЕНКО Р. О. Поховання зрубної культури в кам'яних гробницях з гробницях з горизонтальною кладкою стін 3
- СМІЛЕНКО А. Т., КОЗЛОВСЬКИЙ А. О. Періодизація середньовічних поселень Лівобережжя гирла Дунаю 19

Публікації археологічних матеріалів

- КОРВІН-ПІОТРОВСЬКИЙ О. Г., ГУСЕВ С. О. Багатошарове трипільське поселення Березова, ур. Берг 35
- КОЛОДА В. В. Житла раннього середньовіччя у Верхньому Салтові 40
- АКСЬОНОВ В. С., МІХЕСВ В. К. Скліний посуд з поховань салтівського могильника Червона Гусарівка на Харківщині 55
- КАБАНЕЦЬ Є. П. Про посвяту Десятинної церкви 59

До історії стародавнього виробництва

- ГОШКО Т. Ю. Про технологію виготовлення браслетів з Гордівського могильника 68
- БІЛЕНІН К. Стародавнє залізодобування і гірнича справа в Свентокшиських горах (Південна Польща) 73

Дискусії

- ВІДЕЙКО М. Ю. Питання реконструкції та походження поховального обряду могильників софіївського типу 90

Археологія за рубежем

- ВОСС О., АБРАХАМСЕН Н., СМЕКАЛОВА Т. М. Магнітна зйомка стародавнього залізодобувного центру в м. Сноруп (Данія) 101

Пам'ять археології

- ЧЕРНІГОВА Н. В. Бабенко В. О. та дослідження археологічного комплексу в с. Верхній Салтів 116
- СОРОЧАН С. Б. Чаша душі 120
- ШАЦКО Г. О. І. А. Антонова і археологічне дослідження Херсонеса 123

Нові відкриття та знахідки

- ЛАЗОРЕНКО А. В. Еталонне поселення пивихинської культури 126
- САПОЖНИКОВ І. В. Кам'яний хрест на могилі козака Антона Кременецького 132
- КОСЬКО О., ЛЯНГЕР Ю. Дігтярство в трипільській культурі 135

Рецензії

- МАЙКО В. В. БУБЕНОК О. Б. Ясы и бродники в степях Восточной Европы (VI — начало XIII вв.) 139
- ПРИХОДНЮК О. М. АЙБАБИН А. И. Этническая история ранневизантийского Крыма. 140

Хроніка

- АБАШИНА Н. С. Науковий семінар «Сто років вивчення культур полів поховань в Україні» 143
- До 70-річчя Ірини Федорівни Ковальнової 146
- До 70-річчя Іона Ізраїлевича Винокура 147
- До 65-річчя Леоніда Георгійовича Мацкевого 149
- МАЦКЕВИЙ Л. Г. 60 років відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України 151
- Наші автори 154
- Список скорочень 155

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи

ЛИТВИНЕНКО Р. А. Погребения срубной культуры в каменных гробницах с горизонтальной кладкой стен	3
СМИЛЕНКО А. Т., КОЗЛОВСКИЙ А. А. Периодизация средневековых поселений Левобережья устья Дуная	19

Публикации археологических материалов

КОРВИН-ПИОТРОВСКИЙ А. Г., ГУСЕВ С. А. Многослойное трипольское поселение Березова, ур. Берг	35
КОЛОДА В. В. Жилища раннего средневековья в Верхнем Салтове	40
АКСЕНОВ В. С., МИХЕЕВ В. К. Стеклопосуда из погребений салтовского могильника Червоная Гусаровка на Харьковщине	55
КАБАНЕЦ Е. П. О посвящении Десятинной церкви	59

К истории древнего производства

ГОШКО Т. Ю. О технологии изготовления браслетов из Гордиевского могильника	68
БИЛЕНИН К. Древняя железодобыча и горное дело в Свентокшиских горах (Южная Польша)	73

Дискуссии

ВИДЕЙКО М. Ю. Вопросы реконструкции и происхождения погребального обряда могильников софиевского типа	90
---	----

Археология за рубежом

ВОСС О., АБРАХАМСЕН Н., СМЕКАЛОВА Т. Н. Магнитная съемка древнего железодобывающего центра в г. Сноруп (Дания)	101
--	-----

Память археологии

ЧЕРНИГОВА Н. В. Бабенко В. А. и исследования археологического комплекса в с. Верхний Салтов	116
СОРОЧАН С. Б. Чаша души	120
ШАЦКО А. А. И. А. Антонова и археологическое исследование Херсонеса	123

Новые открытия и находки

ЛАЗОРЕНКО А. В. Эталонное поселение пивихинской культуры	126
САПОЖНИКОВ И. В. Каменный крест на могиле казака Антона Кременецкого	132
КОСЬКО А., ЛЯНГЕР Ю. Дегтярство в трипольской культуре	135

Рецензии

МАЙКО В. В. Бубенок О. Б. Ясы и бродники в степях Восточной Европы (VI — начало XIII вв.)	139
ПРИХОДНЮК О. М. Айбабин А. И. Этническая история ранневизантийского Крыма	140

Хроника

Абашина Н. С. Научный семинар «Сто лет изучения культур полей погребений в Украине» ...	143
К 70-летию Ирины Федоровны Ковалевой	146
К 70-летию Иона Израилевича Винокура	147
К 65-летию Леонида Георгиевича Мацкевого	149
МАЦКЕВЫЙ Л. Г. 60 лет отделу археологии Института украиноведения им. И. Крипьякевича НАН Украины	151
Наши авторы	154
Список сокращений	155